

Důvody:

Jde jen o to, zdali zeť patří k požadovatelově rodině po rozumu § 1, odstavec třetí, požad. zák., a na otázku tu dlužno potakati. Neboť pojem rodiny ve smyslu citovaného předpisu zahrnuje v sobě okruh osob, které pravidelně přátelský svazek, založený ať zrozením (pokrev. enstvím) ať sňatkem (švakrovstvím), udržují a přátelské styky vespolek pěstují, to však platí rozhodně o zeti a tchánu. § 40 a násl. obč. zák., jichž se zákon nedovolává, ačkoli zákonodárci dobře známy byly, k určení pojmu rodiny ve smyslu požadovacího zákona užití nelze.

Čís. 751.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.

Dohodly-li se strany o požadovacím nároku, není soud oprávněn zkoumati, zda jsou tu zákonné podmínky požadovacího nároku čili nic.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, R II 355/20.)

V řízení o požadovacím nároku uznal vlastník nárok pachtýřův. Oba nižší soudové však přes to požadovateli pozemku nepřiznali, shledavše, že nejsou splněny všechny podmínky nároku.

Nejvyšší soud požadovací nárok přiznal.

Důvody:

Napadeným usnesením, jímž usnesení okresního soudu bylo potvrzeno, bylo porušeno ustanovení § 15 pož. zák., poněvadž soudy nepřihlížely k tomu, že se strany o požadovacím nároku dohodly. § 15 ponechává především účastníkům, by se shodli o všech sporných otázkách, ukládá vlastníku povinnost, by soudu oznámil, pokud došlo k dohodě a které otázky zůstaly sporné, a ustanovuje, že se má za to, že vlastník souhlasí s údaji obsaženými v přihlášce, zmešká-li lhůtu k vyjádření se. Z těchto ustanovení plyne, že dohoda stran o požadovacím nároku jest závazná nejen pro strany, nýbrž i pro soud, a že soud rozhodnouti má podle dohody stran, aniž by byl oprávněn zkoumati, jsou-li tu zákonné podmínky požadovacího nároku čili nic. V tomto případě prohlásil vlastníkův zástupce v protokole ze dne 15. června 1920, že požadovací nárok uznává. Tím došlo k dohodě stran a důsledkem toho nebyly soudy již oprávněny zkoumati, zdali požadovatelé byli pachtýři požadovaného pozemku, nýbrž měly na základě dohody rozhodnouti, že nárok požadovatelův trvá po právu.

Čís. 752.

V nesporném řízení může soudce vyzvati účastníky, by se ve lhůtě vyslovili o tom kterém návrhu s tím, že, neučiní-li tak, bude se míti za to, že s návrhem souhlasí.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, R II 357/20.)

Někteří členové pravovarečného měšťanstva navrhli u okresního soudu, by pro společnost pravovarečného měšťanstva byl ustanoven opatrovník. Soud vyzval jednotlivé majitele pravovarečných domů, by v určité lhůtě u soudu oznámili, zda souhlasí s návrhem, čili nic, a dodal, že neodpoví-li v určené lhůtě, bude se míti za to, že s návrhem souhlasí. Rekursu jednoho z těchto majitelů, jímž napadl onen dodatek, rekursní soud nevyhověl. **Důvody:** Napadený dodatek odpovídá zákonu. Dle § 2 nesp. říz. má soudce v záležitostech nesporných přibrati k řízení všechny účastníky. Jakým způsobem se to státi má, jest věcí soudce. Účastníci mohou býti vyslechnuti, avšak soudci není zákonem bráněno, by je nevyzval k projevu mínění s tím, že, neprojeví-li se v určité době, bude se míti za to, že s předmětem jednání souhlasí. Účastníka nelze nutiti, by se dostavil osobně za účelem projevu. Jest proto dodatek, jak ho učinil první soud, přípustným (srv. § 58 ex. ř., Materialie Sv. I. str. 488, Ott: Rechtsfürsorgeverfahren str. 156, Sander: Verfahren a S. str. 50). Zásada tato platí ovšem, pokud jde o disposiční projevy stran a nebylo by jí lze užití, kdyby byla přítomnost nutnou za účelem důkazu. Tu musel by soudce trvati na osobním dostavení se stran. V případě tomto nejde však o nějaké vysvětlení, pročez usnesení prvního soudu jest správné.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Náhled rekurentů, že by sankce, kterou první soud připojil k vyzvání účastníků, aby se vyjádřili o návrhu na ustanovení opatrovníka pro pravovarečné měšťanstvo, musila býti v zákoně výslovně připuštěna a odůvodněna, nelze sdíleti. Stačí, když zákonu neodporuje, jak tomu také jest, jeví-li se k dosažení účelu výsledku (když jej první soud již uznal nutným) a k objasnění věci býti vhodnou (§ 2 čís. 5 nesp. pat.). Účastníkům se tím újma neděje, požadavek na ně kladený, aby stručně třeba jedním slovem souhlas svůj neb nesouhlas projevili, jest tak nepatrný, že i účastníci v cizině bydlící mu vyhověti mohou. Nejistota o tom, komu projev tento má býti učiněn, povstati nemůže, poněvadž ve vyzvání se výslovně praví, že prohlášení má býti učiněno okresnímu soudu v O. Jestliže tedy usnesení v odpor vzaté vyslovuje, že sankce shora zmíněná zákonu neodporuje, není v tom ani zmatečnost ani patrná nezákonnost a nejsou tu tedy podmínky § 16 nesp. říz.

Čís. 753.

Lze exekučně zabavití nárok povinného proti vymáhajícímu věřiteli na složení kauce do rukou strany povinné.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, R II 359/20.)

Vymáhající věřitel žádal, by mu byla povolena exekuce zabavením pohledávky příslušející prý povinné straně proti němu z důvodu pachtovní kauce, kterou vymáhající strana dle soudního smíru ze dne 28. května 1920 povinné straně dne 1. října 1920 ve zbytkovém obnose 13.000 K má složit, a by mu bylo zabavené pohledávání přikázáno k zaplacení až do